एकाइ ४ · व्यावसायिक चिठी

थप चुनौतीपूर्ण अभ्यास प्रश्न

पूर्णाङ्क ४३

उत्तर छुट्टै कागजमा लेख्नुहोस्।

१ कुन सङ्गति बिग्रियो? [३]

दिइएका वाक्यमा लिङ्ग, वचन, पुरुष वा आदरमध्ये कुन सङ्गति बिग्रिएको छ, लेखी वाक्य सच्याउनुहोस्। एउटा वाक्य पहिल्यै शुद्ध छ; त्यो कुन हो र किन, भन्नुहोस्। प्रत्येकको ०.५ अङ्क छ।

क. उद्योगकी व्यवस्थापकले चिठी पठायो।

ख. कामदारहरू बिहानै आइपुग्यो।

ग. म र मेरो साथी भोलि कालीकोट जान्छन्।

घ. तपाईं पेस्की कहिले पठाउँछ?

ङ. बाख्री पाखामा चर्दै छ।

च. आमा र बुबा बजार जानुभयो।

२ एउटै वाक्यमा दुवै शब्द [३]

उस्तै सुनिने दुई शब्द एउटै वाक्यमा ठिक अर्थमा प्रयोग गर्नुहोस्। प्रत्येकको १ अङ्क छ।

क. दिन / दीन

ख. फूल / फुल

ग. तिर / तीर

३ समूहवाची शब्दको सट्टापट्टा [३]

तलको अनुच्छेदमा छओटा समूहवाची शब्द गलत वस्तुसँग प्रयोग भएका छन्। तिनलाई पहिचान गरी सही शब्द लेख्नुहोस्। प्रत्येकको ०.५ अङ्क छ।

मेलामा जाँदा बाटोमा भेडाको ताँती भेटियो। रुखको फेदमा कमिलाको बथान थियो। पसलमा केराको झुप्पा र अङ्गुरको काँगियो झुन्डिएका थिए। चोकमा मान्छेको फौज जम्मा भएको थियो, किनभने सैनिकको भिड कवाज खेल्दै थियो।

४ तपसिलको जाँच [४]

एउटा पसलले चिठीसँग तलको तपसिल पठायो। पसल र वस्तुको दर यस अभ्यासका लागि बनाइएका हुन्। काम देखाई प्रश्नको उत्तर लेख्नुहोस्।

क्र.स.	वस्तु	थान	दर (रु.)	रकम (रु.)
१.	झोला	१२०	४५०	५४,०००
२.	टोपी	२००	१५०	३०,०००
३.	गलबन्दी	८०	६००	४८,०००
	जम्मा	**४००**		**१,२३,०००**

क. जम्मा रकममा भएको गल्ती पत्ता लगाई शुद्ध रकम लेख्नुहोस्।

ख. चिठीमा कुल रकमको २५ प्रतिशत पेस्की पठाउने भनिएको छ भने पेस्की कति हुन्छ?

ग. त्यो पेस्की चिठीमा लेखिने ढङ्गले अङ्क र अक्षरेपि दुवैमा लेख्नुहोस्।

घ. रकम अङ्कमा मात्र नलेखी अक्षरेपि पनि लेख्नुको कारण के हो?

५ अपठित गद्यांश [५]

दिइएको गद्यांश पढी सोधिएका प्रश्नको उत्तर लेख्नुहोस्।

'उही पहिले जस्तै'

तेह्रथुमकी सलिना ढाकाका टोपी र सल बेच्ने पसल चलाउँछिन्। दसैँअघि उनले बुन्ने उद्योगका सञ्चालकलाई मोबाइलमा छोटो सन्देश पठाइन्, 'उही पहिले जस्तै सामान पठाइदिनुहोला, चाँडै।' सञ्चालकले पोहोरको जस्तै भनेर टोपी मात्र दुई सय थान पठाए। सलिनालाई भने टोपीभन्दा सल बढी चाहिएको थियो, र रङ पनि नयाँ चाहिएको थियो।

सामान आइपुग्दा दसैँ नजिकै थियो। सलिनाले फोन गरिन्, "मैले सल भनेको होइन र?" सञ्चालकले भने, "कहाँ भन्नुभएको छ र? सन्देश पढ्नुहोस् त।" रकमको कुरामा पनि दुवैको सम्झना मिलेन। अन्त्यमा आधा टोपी फिर्ता भए, पसलको बिक्री घट्यो, र दुई जनाको पाँच वर्ष पुरानो सम्बन्ध चिसियो।

अर्को वर्ष सलिनाले कापीको पाना च्यातेर लेखिन्: मिति, वस्तुको नाम, रङ, थान, दर, कहिलेसम्म चाहिने र पेस्की रकम। अनि त्यही पानाको फोटो खिचेर सञ्चालकलाई पठाइन्। उत्तरमा सन्देश आयो, 'अब कुरा प्रस्ट भयो। विश्वास पनि बढ्यो।'

क. 'उही पहिले जस्तै' भन्ने सन्देशको मुख्य कमजोरी के थियो?
ख. 'सम्बन्ध चिसियो' को आशय लेख्नुहोस्।
ग. सलिनाले अर्को वर्ष लेखेको पानामा व्यावसायिक चिठीका कुन कुन भाग छुटेका छन्? कुनै दुई लेख्नुहोस्।
घ. विस्तृत विवरणले 'विश्वास पनि बढ्यो' किन भनिएको होला? अनुमान गर्नुहोस्।
ङ. 'व्यावसायिक चिठी' पाठको चिठीले सलिनाको पहिलो सन्देशमा नभएका कुन कुन कुरा राखेको छ?

६ घरायसी बोली, औपचारिक भाषा [४]

वाक्यलाई कोष्ठकको शब्द प्रयोग गरी व्यावसायिक चिठीको भाषामा बदल्नुहोस्। प्रत्येकको १ अङ्क छ।

क. झट्ट पठाइदेऊ है। (अविलम्ब)
ख. तिमीलाई त थाहै होला। (अवगत)
ग. तलका सामान चाहियो। (तपसिल)
घ. सामान आउनुअघि नै केही पैसा दिन्छु। (पेस्की)

७ त्रुटि पहिचान र सुधार [४]

तलको सूचनामा दीर्घ ऊकार र सङ्गतिका आठओटा त्रुटि छन्। तिनलाई पहिचान गरी शुद्ध पारेर लेख्नुहोस्। प्रत्येक सुधारको ०.५ अङ्क छ।

महिला समुहको बैठकमा सुचना टाँसियो: सबै सदस्यहरू भोलि बिहान सुर्य उदाउनुअघि आइपुग्नुहोला। बैठकमा हाम्री भाउजु अध्यक्षको भुमिकामा हुनुहुन्छ। उहाँले आफु र साथीले बनाएको अल्लोको झोला देखाउनुहुने छ। बैठकमा आउने बहिनीहरू खाजा ल्याउँछ। तिमी पनि चाँडै जाउ।

८ भाव विस्तार [४]

दिइएको भनाइको भाव विस्तार गर्नुहोस्।

आफ्नै माटोको रेसा, आफ्नै हातको सिप

९ व्यावसायिक चिठी लेखन [५]

पाठको चिठीले सामान मागेको छ। यहाँ उल्टो अवस्था छ।

'हाम्रो तयारी पोसाक बिक्री केन्द्र' ले मागेका ३०० डोरीमध्ये २५० मात्र आए, र १५० झोलामध्ये २० थान भिजेर खराब भएका रहेछन्। पसलका तर्फबाट उद्योगलाई गुनासो र माग जनाउने चिठी लेख्नुहोस्। चिठीमा तीनै भाग, सङ्ख्याको तपसिल, आफूले के गरिदिन चाहेको र विनम्र तर स्पष्ट भाषा हुनुपर्छ। मिति र रकम आफैँ मिलाउनुहोस्।

१० तर्क र प्रतितर्क [४]

दिइएको भनाइको पक्षमा एउटा तर्क र विपक्षमा एउटा प्रतितर्क दिई आफ्नो निष्कर्ष लेख्नुहोस्।

> “मोबाइल र इमेलको जमानामा व्यावसायिक चिठीको ढाँचा सिक्नु आवश्यक छैन।”

११ सोच्नुहोस् [४]

तर्कसहित उत्तर लेख्नुहोस्।

> पाठको चिठीमा पहिले लामो समयको सम्बन्धको सम्झना छ, त्यसपछि सामानको माग, अनि मात्र पेस्कीको कुरा छ। यो क्रम उल्टो भएर पहिलो वाक्यमै “यति पैसा पठाएँ, यति सामान चाहियो” लेखिएको भए के फरक पर्थ्यो? माग र भुक्तानीबिच यो क्रमले दुवै पक्षलाई के फाइदा गर्छ?

१२ क्रियाकलाप: बिलको चिरफार (अङ्क नदिइने)

घरमा भएको पसलको कुनै बिल वा रसिद लिएर त्यसका भाग खोज्नुहोस् र कापीमा तलको जस्तो तालिका भर्नुहोस्। बिलको जोड पनि आफैँ जाँच्नुहोस्।

के हेर्ने	बिलमा छ कि छैन	छ भने के लेखिएको छ
पसलको नाम र ठेगाना		
मिति		
वस्तु, थान र दर		
जम्मा (अङ्क र अक्षरमा)		
सही वा छाप		